

Hiekkaharjun koulun opetussuunnitelma 2016

Luku 2 Perusopetus yleissivistuksen perustana

Hyvinvointi, oppimisen ilo ja toisten kunnioitus näkyvät Hiekkaharjun koulun arjessa joka päivä. Nämä arvot kulkevat oppilaan mukana koko koulupolun ajan aina alakoulusta yläkouluun ja siirryttäessä toisen asteen opintoihin.

Koulussa opitaan yhdessä tekemällä, monipuolisilla työtavoilla ja hyödyntämällä oppilaiden omaa kokemusmaailmaa. Oppilaat osallistuvat ja vaikuttavat aktiivisesti koulun arjessa sekä ottavat vastuuta omasta itsestä, muista ja ympäristöstä. Oppimisen mielekkyys tulee siitä, että tehtävät ja asiat ovat oppilaan tasoisia ja hän kokee etenevänsä ja kehittyvänsä. Osallistavat työtavat aktivoivat oppilaiden uteliaisuutta. Oppimisilmapiiri on kannustava ja myönteinen.

Hiekkaharjun koulussa jokainen oppilas on arvokas omana itsenään. Oppilaiden positiivisen minäkuvan kehittymistä tuetaan. Koulussa harjoitellaan hyviä työskentely-, yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä käytöstapoja. Tavoitteena on, että oppilaasta kasvaa toiset huomioonottava ja suvaitsevainen ihminen.

Luku 3 Perusopetuksen tehtävä ja tavoitteet

Hiekkaharjun koulussa huolehditaan siitä, että laaja-alaisen osaamisen tavoitteet toteutuvat niin oppiaineiden kuin koulun koko toimintakulttuurinkin kautta. Eri oppiaineiden opettajat luovat yhdessä monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Kokonaisuuksissa käytetään erilaisia tutkivia, luovia ja toiminnallisia työtapoja hyödyntäen oppilaiden kokemusmaailmaan kuuluvia ja sitä avartavia ilmiöitä. Vastuu monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelusta ja toteuttamisesta kuuluu luokka-astetiimeille. Ilmiölähtöiset, monialaiset oppimiskokonaisuudet suunnitellaan siten, että laaja-alaisen osaamisen tavoitteet toteutuvat. Suunnittelun helpottamiseksi oppiaineiden omissa opetussuunnitelmissa kerrotaan, mikä asia liittyy mihinkin laaja-alaisen osaamisen alueeseen. Tavoitteiden toteutumista seurataan monipuolisia arviointitapoja käyttäen. Monialaisten oppimiskokonaisuuksien vuosittaisia tavoitteita, sisältöjä ja arviointiperusteita tarkennetaan vuosisuunnitelmassa.

L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen

Oppilaan käsitys itsestään, omista vahvuuksistaan ja tavoistaan oppia luovat perustan ajattelun ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymiselle. Opettajan tulee kannustaa, antaa rakentavaa palautetta ja ohjausta. Tavoitteena on luoda kannustava ja myönteinen oppimisen halua ja iloa tukeva ilmapiiri, jossa ajattelun ja oppimaan oppimisen taidot kehittyvät vuorovaikutuksessa muiden oppijoiden kanssa. Opetuksessa käytetään monipuolisesti luovaa ajattelua ja ongelmanratkaisutaitoja kehittäviä tutkivia, kokeellisia ja toiminnallisia työtapoja. Oppilasta ohjataan aktiiviseen tiedonetsintään, asioiden kyseenalaistamiseen ja lähdemateriaalin kriittiseen tarkasteluun. Oppilasta ohjataan pitkäjänteiseen, tavoitteelliseen työskentelyyn sekä oman oppimisen arviointiin.

Tavoite	Toteutusesimerkkejä	Arviointiesimerkkejä
Oppilas hahmottaa itsensä oppijana.	• ohjataan miettimään, mitkä ovat omat haasteet ja vahvuudet • ohjataan jokaista löytämään oma oppimistyyli • annetaan mahdollisuus onnistua ja epäonnistua • rohkaistaan oppilasta havainnoimaan ja kuvailemaan omaa oppimisprosessiaan	• itsearviointi • opettajan havainnot ja palaute
Oppilas oppii toimimaan vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa.	• harjoitellaan luokka- ja kouluyhteisössä toimimista ja yhteisiä pelisääntöjä • harjoitellaan työskentelemään erilaisten ihmisten kanssa ja eri yhteistyötahojen kanssa	• itsearviointi • arviointikeskustelu • palaute ryhmältä ja opettajalta
Oppilas oppii tekemään havaintoja.	• tarjotaan tilaisuuksia havaintojen tekemiseen eri aistikanavien kautta • tutustutaan uusiin asioihin kokeellisten menetelmien avulla esim. luonnontieteissä ja matematiikassa • havainnoidaan lähiympäristöä	• itsearviointi • tutkimustulosten esittely • opettajan palaute
Oppilas oppii käsittelemään tietoa.	• tiedon etsiminen, arvioiminen, tuottaminen, muokkaaminen ja jakaminen • monipuoliset tiedonhankintatavat eri lähteistä ja erilaiset tuotokset	• kokeet • lukuvuosiarviointi

L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Kulttuurisesti, kielellisesti ja katsomuksellisesti moninaisessa maailmassa oppilaiden tulee tuntee ja oppia arvostamaan niin omia kuin muidenkin kulttuurisia, kielellisiä, katsomuksellisia, uskonnollisia ja sosiaalisia juuria. Yhteiselon sujuvuus ja mielekkyys perustuu arvostavalle vuorovaikutukselle. Eri oppiaineiden ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien kautta oppilaat rakentavat omaa identiteettiään ja tulevat tietoisiksi kulttuurien moninaisuudesta. Oppilasta ohjataan näkemään samanlaisuutta ja arvostamaan erilaisuutta. Ihmisoikeudet tulevat tutuiksi ikätasoon nähden sopivalla tavalla. Tavoitteena on luoda myönteinen ja turvallinen ilmapiiri, joka rohkaisee oppilaita omien ajatusten ja mielipiteiden ilmaisuun. Oppilaita rohkaistaan ilmaisemaan itseään vähäiselläkin kielitaidolla.

Tavoite	Toteutusesimerkkejä	Arviointiesimerkkejä
Oppilas oppii arvostamaan elinympäristöään ja sen kulttuuriperintöä, lisäksi luomaan koulun omaa kulttuuria ja perinteitä.	- tutustutaan Hiekkaharjun, Vantaan ja Suomen historiaan ja verrataan sitä muihin maihin - tutustutaan oman sekä muiden maiden kulttuureihin - ylläpidetään koulun perinteitä	portfolio
Oppilasta kannustetaan pohtimaan oman taustansa merkitystä ja omia juuriaan.	- perehdytään perheiden tapakulttuuriin - eläydytään asioihin draaman keinoin - hahmotetaan omaa historiaa esim. haastatteleamalla isovanhempia	- tarina tai kirjoitelma - sukupuut - näytelmät ja muut esitykset
Oppilasta ohjataan näkemään kulttuurinen moninaisuus voimavarana.	- teemapäivät ja projektit - väittely ja paneelikeskustelut - vierailijat eri kulttuureista - yhteistyö muiden maiden koulujen kanssa - yhteistyö lähikoulujen kanssa - eri kieliin tutustuminen - päivänavaukset - Unicef-kävely - Ihmisoikeuksiin tutustuminen	- projektien arviointi - kokeet
Oppilasta kasvatetaan kohtaamaan arvostavasti muut ihmiset ja noudattamaan hyviä tapoja.	- harjoitellaan hyviä käytöstapoja - toteutetaan teemapäiviä, leikitään ja tehdään draamaharjoituksia - ohjeistetaan juhlaikäyttäytymiseen	- välitön palaute - lukuvuosiarviointi

L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Oppilaiden ryhmäyttäminen on koulun kasvat- ja opetushenkilöstön yhteinen tehtävä, joka kuuluu kaikille opettajille ja kasvattajille koulussa. Ryhmäytymistä, toisiin tutustumista ja sosiaalisia taitoja harjoitellaan jatkuvasti. Arjen rutiinien hallitsemista, itsestä huolehtimista, terveellisten elämäntapojen omaksumista ja hyviä tapoja harjoitellaan koulussa sekä lähiympäristössä.

Oppilaita kasvatetaan oppimispolkunsa alusta lähtien kohtaamaan arvostavasti muita ihmisiä ja noudattamaan hyviä tapoja. Tunnetaitoja ja itsetuntemusta harjoittelemalla opitaan ottamaan vastuuta itsestä ja toisista. Näin ymmärretään oman toiminnan ja osallisuuden vaikutus valinnoissa ja niiden seurauksissa. Harjoitellaan antamaan sekä ottamaan vastaan positiivista ja rakentavaa palautetta.

Teemme yhteistyötä näissä asioissa kotien ja koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

Tavoite	Toteutusesimerkkejä	Arviointiesimerkkejä
Itsestä ja toisesta huolehtiminen	• käsitellään hyvinvoinnin perusasioita ja pyritään toteuttamaan ne myös koulun arjessa: mm. lepo, ravinto, perhe, kaverit, harrastukset, päivärytmi, ulkoilu • pidetään hyvinvointiin liittyviä opetustuokioita	• itsearviointi • arviointikeskustelu
Arjessa selviytymisen taidot	• ajanhallintataidot • tunnetaidot • turvataidot: liikennesäännöt, oma koskemattomuus • ihmissuhdetaidot • vastuullisuus: valintojen tekeminen, vastuu omasta toiminnasta, rahankäyttö, oikeudet ja velvollisuudet	• itsearviointi • kokeet • luottamustehtävät
Ympäristön hyvinvoinnista huolehtiminen ja sen lisääminen	• kestävien valintojen tekeminen arjessa mm. liikuttaessa, ostoksilla ja energiansäästöissä • kierrättäminen • siivouspäivä • teemapäivät ja projektit • vastuullisuus luonnossa liikuttaessa	• itsearviointi • kokeet • jokapäiväinen havainnointi, välitön palaute
Luottavainen suhtautuminen tulevaisuuteen	• positiiviseen ajatteluun kannustaminen • itseluottamuksen vahvistaminen • eri vaihtoehtojen pohtiminen ja hyväksyminen valintoja tehtäessä • tulevaan valmistautuminen keskustellen ja omia valintoja perustellen • luottaminen aikuisten huolenpitoon • omien vaikutusmahdollisuuksien korostaminen	• itsearviointi

L4 Monilukutaito

Koulussa opiskellaan erilaisten tekstien tulkinnan ja tuottamisen taitoa, taitoa toimia tekstien kanssa erilaisissa tilanteissa ja erilaisia tehtäviä varten. Tekstien lisäksi koulussa harjoitellaan median ja kuvanlukutaitoja. Oppilasta ohjataan hankkimaan, muokkaamaan, tuottamaan, esittämään ja arvioimaan tietoa eri muodoissa. Oppilas harjoittelee arvioimaan ja tulkitsemaan materiaalin luotettavuutta kriittisesti. Monilukutaito on laaja-alaista ja sisältyy kaikkiin oppiaineisiin.

Tietoa välitetään monikanavaisesti eri tavoin ja välinein. Työvälineiden ja -tapojen valinta on monipuolista ja oppilaiden opiskelutyylit ja vahvuudet huomioivaa.

Tavoite	Toteutusesimerkkejä	Arviointiesimerkkejä
Oppilas oppii vastaanottamaan, tulkitsemaan ja tuottamaan erilaisia viestejä.	• harjoitellaan mediakriittisyyttä • käytetään monipuolisia opetusmateriaaleja ja tuotetaan erilaisia tuotoksia mm. esitelmiä, pari- ja ryhmätöitä • tarkastellaan ja tuotetaan kuvia ja harjoitellaan kuvanlukutaitoa • harjoitellaan tulkitsemaan ja välittämään sanattomia viestejä ja tunnistamaan kontekstin vaikutus viestin merkitykseen • tutustutaan symboliikkaan • harjoitellaan taulukoiden ja diagrammien tulkintaa ja tuottamista • harjoitellaan ihmisten välistä lähiviestintää • opitaan toimimaan sosiaalisten normien mukaan	• itsearviointi • pari- ja ryhmäarviointi • kokeet • lukuvuosiarviointi

L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

Kouluissa opiskellaan tieto- ja viestintäteknologian vastuullista, turvallista ja ergonomista käyttöä kaikissa oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa sekä hyödynnetään opiskelussa säännöllisesti tietotekniikan tarjoamia mahdollisuuksia ja digitaalista oppimateriaalia. Koulupolun edetessä oppilaat rupeavat tuottamaan yhteistoiminnallisesti omaa oppimateriaalia osana luovaa ja tutkivaa työskentelyä.

Tieto- ja viestintätekniiikan avulla kehitetään oppilaiden medialukutaitoa. Lisäksi tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen on olennainen osa tulevia työelämätaitoja. Erillinen Vantaan tv:n opetuskäytön suunnitelma ohjaa tarkemmin ja ajantasaisesti kunkin vuosiluokan tavoitteita ja sisältöjä.

Tavoite	Toteutusesimerkkejä	Arviointiesimerkkejä
Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa.	• harjoitellaan koneiden peruskäyttöä • tutustutaan laitteiden käyttömahdollisuuksiin • harjoitellaan eri sovellusten monipuolista käyttöä ja otetaan ne luontevaksi osaksi eri oppiaineiden opiskelua	• työvaiheiden dokumentointi • itsearviointi • sähköisten materiaalien hyödyntäminen
Oppilas harjoittelee toimimaan vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti.	• opiskelussa painotetaan lähdekritiikin, nettietiketin ja tekijänoikeuksien merkitystä • huomioidaan työskentelyolosuhteet	• opettaja havainnoi ja antaa palautetta
Oppilas oppii tiedonhallinnan taitoja ja harjoittelee tutkivaa oppimista.	• tehdään erilaisia projekteja eri oppiaineisiin liittyen	• itsearviointi • tuotoksen arviointi
Oppilas oppii käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa.	• käytetään laitteita monipuolisesti yksin, parin kanssa tai pienryhmissä • luodaan yhteyksiä koulun ulkopuolelle	• opettaja havainnoi ja antaa palautetta

L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys

Hiekkaharjun koulussa luodaan myönteistä asennetta työtä kohtaan. Opiskelussa kiinnitetään huomiota töiden loppuun saattamiseen, järjestelmällisyyden ja ponnistelemisen merkitykseen sekä aikataulujen noudattamiseen. Oppilaita kannustetaan arvostamaan tekemäänsä työtä ja tuotosta sekä ymmärtämään itsensä vastuullisena osana yhteisöä.

Oppilaiden aloitteellisuutta, luovuutta ja tavoitteellisuutta tuetaan. Oppilaat myös harjaantuvat monipuolisiin työskentelytaitoihin sekä tottuvat toimimaan ja ratkaisemaan ongelmia yhdessä ja erilaisissa ryhmissä. Koulussa suhtaudutaan avoimesti ympäröivään yhteiskuntaan.

Tavoite	Toteutusesimerkkejä	Arviointiesimerkkejä
Opetellaan tuntemaan lähialueen yhteiskunnallisia ja taloudellisia rakenteita.	• harjoitellaan vaikuttamaan oman alueen asioihin (esim. vaikuttajapäivä) • tutustutaan oman alueen yrityksiin ja huoltajien työpaikkoihin • harjoitellaan vaikuttamista ja äänestyskäytäntöjä omassa luokassa sekä oppilaskunnassa	• esitelmät ja muut oppilaiden tuotokset
Oppilas harjoittelee työskentelemään tavoitteellisesti sekä itsenäisesti että yhdessä toisten kanssa.	• osallistutaan oppilaskuntatoimintaan ja tiedostetaan omat vaikuttamismahdollisuudet • järjestetään erilaisia teemapäiviä, jolloin oppilaat vastaavat suunnittelusta ja toteutuksesta • osallistutaan erilaisiin yrittäjähenkisiin kilpailuihin ja projekteihin • harjoitellaan pitkäjänteistä työskentelyä viikkotehtävien tai muiden pidempien projektien avulla	• itsearviointi • palaute ryhmältä • teemapäivän tuotto • palaute järjestäjille osallistujilta

L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Oppilaat osallistuvat ja vaikuttavat luokan ja koulun asioihin sekä oman oppimisympäristönsä ja opiskelunsa suunnitteluun ikätasoisesti ja monipuolisesti. He vaikuttavat koulussa myös oppilaskunnan kautta sekä osallistuvat oppilaskunnan toiminnan kehittämiseen. Huoltajat osallistuvat koulun toimintaan vanhempainyhdistyksen kautta.

Oppilaita ohjataan vaikuttamaan omien opiskelutaitojensa kehittämiseen, suunnitelmallisuuteen ja tavoitteelliseen opiskeluun. Heitä ohjataan keskustelemaan, ilmaisemaan mielipiteensä asiallisesti, perustelemaan mielipiteensä ja argumenttoimaan. Oppilaita ohjataan ymmärtämään menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden välinen yhteys, samoin autetaan huomaamaan omien tekojen syyt ja seuraukset.

Luku 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

4.1. Hiekkaharjun koulun toimintakulttuuri, oppimisympäristöt ja työtavat

Hiekkaharjun koulun toimintakulttuurin keskiössä ovat motivaatio, oppimisen ilo ja yhteisöllisyys. Hiekkaharjun koulussa oppilailla on mahdollisuus osallistua toimintakulttuurin suunnitteluun ja kehittämiseen luokkatasoisesti ja oppilaskuntatoiminnan kautta.

Hiekkaharjun koulun toimintakulttuurin kehittämisen tavoitteet:

	Tavoite	Toimintaesimerkkejä	Arviointiesimerkkejä
Toiminta-kulttuuri	• elinikäinen oppiminen • uteliaisuus, innostus • oppilaan vastuu omasta toiminnasta • avoimuus, erilaisuuden hyväksyminen • osallistaminen • viihtyisä oppimisympäristö • yhteinen vastuu oppilaista	• oman työn ja työyhteisön kunnioitus • vastuun jakaminen työyhteisössä • kouluttautuminen • yhteiset pedagogiset toimintamallit, esim. palkitus • annetaan oppilaille riittävästi haasteita ja vaaditaan vastuunottoa • ulko- ja sisätilojen muutostöiden suunnittelu ja toteutus • välituntivälineiden valinta • välituntiliikuttajat • oppimissisältöjen suunnittelu ja toteutus • oppimispaikan valinta • vaikuttajapäivässä kaupunkitasoinen vaikutusmahdollisuus • oppilaskuntatoiminta • yhteisölliseen hyvinvointiin liittyvät aloitteet ja toimenpiteet • oppilaiden suunnittelemat teema- ja toimintapäivät • oppilaat apuopettajina • sähköisen oppimismateriaalin mahdollisuuksien jakaminen	• itsearviointi • mittaukset • koulun saama palaute • kokeet, testit, seulat

Hiekkaharjun koulu tarjoaa monipuolisen, viihtyisän ja toiminnallisuutta tukevan oppimisympäristön. Oppimisympäristöön tuo erityispiirteensä Hiekkaharjun koulun maantieteellinen sijainti. Hiekkaharjun koulussa toimii tilojen ja välineiden monipuolinen ja joustava käyttö kaikessa koulutyössä.

Hiekkaharjun koulua kehitetään oppimisympäristönä siten, että siellä on

- oppilaita kunnioittava ja kuunteleva oppimisympäristö
- motivoiva, innostava ja kannustava ilmapiiri
- turvallista ja viihtyisää
- avoin ympäristö monipuoliselle tekemiselle sekä henkisesti että fyysisesti
- vuorovaikutteista
- paljon mahdollisuuksia käyttää virtuaaliympäristön laitteita

Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti mm. seuraavia asioita:

- kotiluokat
- erityistyöskentelytilat
- pienryhmätilat
- muut yhteiset tilat, kuten ruokala, sali, kirjasto, käytävät, pöytäryhmät, varastot
- kalusteet
- koulun piha ja lähiympäristö
- muut lähistöllä olevat tilat, esim. nuorisotila, kirjasto
- retki- ja leirikoulukohteet
- virtuaalinen oppimisympäristö

Toimintatapoina ovat joustavat työtavat, yhteistyö ja samanaikaisopetus. Oppilaat osallistuvat omien oppimisympäristöjen ja työtapojen suunnitteluun ja arviointiin. Työpisteitä ja toimintoja järjestetään luokkatilojen ulkopuolelle. Koulussa toimii guru-kahvila sekä koulukirjasto. Opiskelussa hyödynnetään lähiympäristöä; metsiä, kirjastoa, urheilupaikkoja ja kulttuurisia kohteita.

Työtapojen tavoitteet Hiekkaharjun koulussa:

- oppilas on aktiivinen oppija
- huomioidaan oppilaiden erilaiset oppimistyylit ja taitojen soveltaminen
- työrauha
- onnistumisen kokemusten luominen
- monialaiset oppimiskokonaisuudet
- monipuolisten työtapojen käyttö

Työtavan valinta on osa opettajan suunnittelemaa opetus- ja oppimisprosessia. Monipuoliset työtavat kuten kokemuksellinen ja toiminnallinen työtapo, eri aistien käyttö oppimisessa, joustavat tehtävät, sekä liikkuminen lisäävät motivaatiota ja vahvistavat elämyksellisyyttä opettajajohtoisen oppimisen rinnalla. Eriyttäminen ja oppiaineille tyypilliset tiedot ja taidot ohjaavat työtapojen valintaa. Oppilaita voidaan osallistaa työtapojen suunnittelussa esimerkiksi siten, että he suunnittelevat itse opiskeltavia aiheita ja opintomateriaaleja sekä mahdollisesti opettavat ne toisille.

Työtavat	Toteutus-esimerkkejä
Kokemukselliset ja toiminnalliset	• konkreettisten opetusvälineiden käyttö • ongelmalähtöisyys • yhteistoiminnalliset työtavat • ryhmä- ja parityöt • työpajatoiminta • eläytyminen opiskeltavaan sisältöön, esim. historia • pistetyöskentely • teemapäivät
Tutkivat työtavat	• kokeellisuus • luonnon hyödyntäminen • eri tiedonhankintamenetelmät
Kinesteettisyyden huomioiva työtap	• leikit; säännöt, sosiaaliset taidot, yhdessä toimiminen • tilan hahmottaminen • rytmittäminen • oppimisleikit
Ilmaisulliset keinot	• draamapedagogiikka • improvisointi • äänimaisemat • itseilmaisu

Lukuvuosisuunnitelmassa määritellään tarkemmin kullekin lukuvuodelle toimintakulttuurin kehittämisen tavoitteet, joiden toteutumista henkilökunta, huoltajat ja oppilaat arvioivat.

4.2. Monialaiset opintokokonaisuudet ja koulun muun toiminnan yhteistyö

Hiekkaharjun koulu tekee yhteistyötä eri yläkoulujen kanssa, jotta opintopolku olisi mahdollisimman eheä. Jokainen oppilas osallistuu vähintään kerran koulupolun aikana ylä- ja alakoulun rajan ylittävään projektiin. Yläkoulun ja Hiekkaharjun 4.-6.-luokilta yksi ikäluokka suunnittelee yhdessä vuosittain yhteistyöprojektin.

Opintokokonaisuudet arvioidaan opintokokonaisuuden luonteesta riippuen esimerkiksi oppimispäiväkirjaa, raporttia, itsearviointia tai vertaisarviointia hyödyntäen.

Monialaiset opinnot toteutetaan esimerkiksi retkenä, tapahtumapäivänä tai pitempään kestävässä oppimiskokonaisuutena. Monialaiset opinnot yhdistelevät kahta tai useampaa oppiainetta. Opinnot voidaan toteuttaa luokka-astetiimien yhteistyönä tai luokka-asterajoja rikkoen. Hiekkaharjun koulussa kehitetään valinnaisopintoja, niin että ne toteuttavat monialaisten opintokokonaisuuksien henkeä.

Monialaisten opintokokonaisuuksien toteutus ja arviointi määritellään tarkemmin vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Jokainen oppiaine on vuorollaan mukana monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteutuksessa.

Luku 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävän koulutyön järjestäminen

5.1. Yhteinen vastuu koulupäivästä sekä yhteistyö

Kouluyhteisö

Hiekkaharjun kouluyhteisöön kuuluvat oppilaiden ja opettajien lisäksi muu koulun arjessa päivittäin toimiva henkilöstö sekä vanhemmat. Kaikilla koulun aikuisilla on kasvatusvastuu yhteistyössä vanhempien kanssa. Hiekkaharjun oppivassa yhteisössä tietoa ja taitoa jaetaan kaikkien vahvuuksia hyödyntäen. Opettajat toteuttavat mahdollisuuksien mukaan opetusta samanaikaisopetuksena, valinnaiskursseina ja pajatyoiskentelynä. Kouluyhteisön hyvinvointi ja työssä jaksaminen lähtee hyväntuulisesta arjesta.

Hyvä ja turvallinen koulupäivä

Hyvä koulupäivä Hiekkaharjun koulussa on turvallinen. Koulupäivään turvallisuutta luovat tutut koulun aikuiset. Koulun yhteiset säännöt ovat kaikkien tiedossa ja niiden noudattamista valvotaan. Kenenkään ei tarvitse pelätä. Kiusaamista ennaltaehkäistään ryhmäyttämisen, erilaisten projektien sekä teemapäivien/-viikkojen avulla. Kiusaamisen vastaista toimintaa suunnitellaan vuosittain lukuvuosisuunnitelman yhteydessä. Koulumme on Kiva-koulu.

Hyvä koulupäivä Hiekkaharjussa on toiminnallinen ja vaihteleva. Koulupäivän rakenne muodostuu oppilaiden ikätason ja tarpeiden mukaan. Opetuksessa hyödynnetään erilaisia työtapoja, koulun tiloja ja lähiympäristöä. Oppilaalle annetaan mahdollisuus vaikuttaa omaan oppimisprosessiin esim. oppimistapojen valinnassa, jossa huomioidaan esim. erilaiset oppimistyyli.

Ryhmäyttäminen aloitetaan heti lukuvuoden alussa ja sille varataan riittävästi aikaa koulun rakenteisiin. Hyvää ryhmähenkeä ylläpidetään läpi lukuvuoden ryhmäyttävien työtapojen, esim. pari- ja ryhmätyöskentelyiden, erilaisten teematuntien ja retkien kautta. Koulussa toteutetaan ja kehitetään luokka-asteiden välistä yhteistyötä, muun muassa kummitoimintaa. Opetuksessa hyödynnetään myös vertaisoppimista. Koulussa on toimiva oppilaskunnan hallitus ja kaikilla oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa koulun arkeen esimerkiksi oppilaskuntatoiminnan tai erilaisten työryhmien kautta. Kaikki ovat vastuussa yhteisestä viihtyvyydestä sekä omasta ja toisten hyvinvoinnista.

Koko koulun yhteishenkeä tuetaan erilaisilla teemapäivillä ja -viikoilla, joiden suunnittelussa osallistetaan oppilaita mahdollisimman paljon. Oppilaat osallistuvat myös erilaisiin ulkopuolisten tahojen järjestämiin hyvää ilmapiiriä edistäviin tapahtumiin, kuten urheilukilpailuihin ja Liikkuva koulu -hankkeeseen. Osallisuuden toteutumista arvioidaan toimintakertomuksen yhteydessä.

Välituntitoimintaa Hiekkaharjun koulussa kehitetään jatkuvasti yhdessä oppilaiden kanssa. Koulupäivän rakenne mahdollistaa riittävän pitkät välitunnit. Välitunneilla on riittävästi valvotia sekä vaihtelevia aktiviteetteja. Oppilailla on mahdollisuus vaikuttaa välituntitoimintaan.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

Hiekkaharjun koulun yhteistyökumppaneita ovat mm. päiväkodit, iltapäiväkerho, nuorisotoimi, kirjasto, kulttuuri- ja liikuntapalvelut, seurakunta, Vantaan luontokoulu ja vanhempainyhdistys. Yhteistyön tavoitteena on tukea monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista sekä rikastuttaa ja syventää oppimista. Yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetään erilaisia tapahtumia, projekteja ja työpajoja eri vuosiluokilla. Toimintaa suunnitellaan ja kehitetään lukuvuosittain. Suunnitelmat kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

Ympäristövastuullisuus

Ympäristövastuullisuus tuodaan konkreettisin esimerkein oppilaiden arkeen toimimalla tulevaisuuden kannalta oikein. Materiaalin säästäminen ja kierrätys huomioidaan kaikessa toiminnassa. Koulussa on kierrätysastiat ja kierrätystä laajennetaan tarpeen ja tilanteiden muuttuessa. Kierrättämisessä oppilaita ohjataan ottamaan vastuuta omasta toiminnasta ja sen vaikutuksista.

Ympäristökasvattamisen yhteydessä voidaan vierailla kierrätysasemilla, hyödyntää koulun ulkopuolisia asiantuntijoita sekä oman elinympäristön mahdollisuudet. Koulussa toteutetaan ruokalayhteistyötä, jolloin oppilaat osallistuvat siistimiseen ja jätteiden lajitteluun. Koulussa voidaan järjestää projekteja esimerkiksi biojätteen ja ruokahävikin vähentämiseksi. On tärkeää tuoda tulokset oppilaiden näkyville. Lähialueen siistimiseksi järjestetään siivouspäivät syksyisin ja keväisin. Kierrätysteema on esillä vuosittaisessa kodin ja koulun yhteistyöpäivässä.

5.2. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Hiekkaharjun koulussa on valmiudet ottaa käyttöön etäyhteyksiä hyödyntävä opetus tarvittaessa. Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta annetaan mahdollisuuksien mukaan, jos oppilas ei terveydellisistä syistä voi käydä koulua.

Lisäksi etäyhteyksien avulla voidaan syventää koulun tarjoamaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä rikastuttaa opetusta esimerkiksi hyödyntämällä asiantuntijoita eri oppiaineissa. Etäyhteyksiä hyödyntävä opetus täydentää koulussa tapahtuvaa opetusta, mutta ei korvaa sitä. Etäopetusta suunniteltaessa huomioidaan, että alakoululaiselle kokemuksellisuus, itse tekeminen ja opettajan läsnäolo ovat tärkeitä asioita koulutyössä.

5.3. Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Koulun tavoitteena on tukea oppilaan kotoa saamaa liikennekasvatusta. Liikennekasvatuksessa kehitetään oppilaiden liikennekäyttäytymistä ja turvallisuutta edistäviä tietoja, taitoja ja asenteita.

Liikennekasvatuksessa hyödynnetään erilaisia ulkopuolisia yhteistyökumppaneita, esimerkiksi poliisi, HSL (ilmaistunnit), Autoliitto/Fillarimestarikisa ja Liikenneturva. Hyvinvointikansioon kirjattuja liikenneturvallisuuteen liittyviä asioita tiedotetaan oppilaille ja huoltajille lukuvuoden aikana. Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan koulussamme vuoden aikana toteutettavat liikennekasvatusprojektit.

Koulussa toteutetaan opetussuunnitelmaa tukevaa kerhotoimintaa tarjonnan mukaan. Kerhoja järjestetään mahdollisuuksien mukaan koulun henkilökunnan tai ulkopuolisten tahojen toimesta.

Luku 6 Oppimisen ja käyttäytymisen arviointi

Arviointi on jatkuvaa. Arviointi tukee oppilaan motivaatiota opiskella ja sitä kautta edistää oppimista laajalaisesti. Opetus järjestetään siten, että pedagogiikassa korostuu jatkuva oppimisen seuranta ja kannustava palaute. Arvioinnin avulla oppimisprosessi tulee näkyväksi ja arvioinnista saatua tietoa hyödynnetään opiskelun suunnittelussa.

Oppilasta ohjataan itsearviointiin ja omien vahvuuksien ja oman oppimistyylin tunnistamiseen sekä antamaan toisilleen myönteistä palautetta. Opettaja tukee, ohjaa ja kannustaa oppilasta oppilaan omalla opiskelupolulla. Opettaja ja oppilas asettavat tavoitteet yhdessä. Tavoitteena on, että oppilaalle muodostuu kuva omista vahvuuksista ja kehitettävistä alueista.

Oppilaille on mahdollisuus näyttää osaamistaan toiminnallisesti, suullisesti, kirjallisesti, tarvittaessa apuvälineitä käyttäen.

Arviointi perustuu opetussuunnitelman tavoitteisiin ja hyväksyttyihin arviointikriteereihin. Arviointi koulussamme on yhdenmukaista ja tiedossa sekä oppilailla että huoltajilla. Koulussamme jokaisella vuosiluokalla on yhteiset opetussuunnitelman mukaiset arviointikriteerit.

Käyttäytymisen tavoitteet Hiekkaharjun koulussa

Hiekkaharjun koulussa aikuiset auttavat yhdessä kotien kanssa lasta kehittymään vastuulliseksi ja osallistuvaksi kouluyhteisön jäseneksi. Tavoitteena on, että oppilas ymmärtää oman toimintansa seuraukset ja ottaa toiset huomioon sekä huolehtii omasta ja yhteisestä ympäristöstä.

Käyttäytymisen arvioinnin kohteena on oppilaan toiminta koulun erilaisissa tilanteissa ja oppimisympäristöissä. Arviointiin osallistuvat kaikki lasta opettavat opettajat.

Jatkuva, ohjaava ja kannustava palaute yhdessä käyttäytymisen arvioinnin kanssa auttavat oppilasta kasvamaan ja kehittymään ihmisenä. Oppilaalle muodostuu arvioinnissa kuva omista vahvuuksistaan ja kehitettävistä osa-alueistaan.

Hyvän käyttäytymisen kuvaus (8):
Oppilas pääsääntöisesti • osaa ottaa toiset huomioon ja tuntee velvollisuutensa yhteisön jäsenenä • kantaa vastuunsa omasta ja yhteisestä ympäristöstä • toimii rehellisesti ja luotettavasti • noudattaa sääntöjä, ohjeita ja hyviä tapoja • toimii myönteisesti ja yhteistyökykyisesti sekä auttaa ja kannustaa muita

Oppilaan käyttäytyminen on välttävää, mikäli hän pystyy osoittamaan vain jossakin määrin hyvän käyttäytymisen kuvauksen edellyttämää tasoa.

Luku 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

7.1. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen käytännön järjestämiseen liittyvät keskeiset paikalliset linjaukset

Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (YHR) jalkautuu aikaisempaa enemmän luokkiin tukemaan luokanopettajien työtä. Kerran lukuvuodessa YHR tapaa opettajat luokka-asteittain, jolloin mietitään yhdessä tarpeelliset työskentelymuodot. Luokka-asteet nimeävät muutamia kehittämiskohteita, joihin YHR tarjoaa tukea. Tuki voi olla projektiluontoista tai jatkuvampaa. Luokissa toteutetaan ilmapiirikysely ennen YHR-tapaamista, jonka tulosten perusteella kohdennetaan tukea luokkiin. YHR tapaa oppilaita, esim. oppilaskunnan hallituksen edustajia, jotka voivat esittää kehittämistoiveitaan.

Kaikki koulun aikuiset osallistuvat kasvatukseen. Päävastuu opiskelun ohjaamisesta on opettajilla ja heidän apunaan toimivat koulunkäyntiavustajat sekä YHR. Lapsia ohjataan huomaamaan yksilölliset vahvuutensa ja omat onnistumisensa. Sitä kautta tuetaan heidän motivaatiotaan koulutyöhön ja ennaltaehkäistään syrjäytymistä. Oppilaita osallistetaan kouluyhteisön toimintaan. Oppilaan ohjaus on koko ajan tapahtuvaa oppilaan kasvun ja kehityksen tukemista. Tukemisen muotoja ovat mm. kannustava palaute, itsearviointi, arviointikeskustelut, sosiaalisten taitojen harjoittelu, oppilaskuntatoiminta ja kiusaamisen vastainen työ.

Jos opettajalla herää huoli oppilaan oppimisesta:

1. Otetaan yhteys huoltajaan.
2. Huoltajan kanssa yhteistyössä laaditaan oppimissuunnitelma, jossa sovitaan yleiset tukitoimet.
3. Jos yleiset tukitoimet eivät riitä, ollaan yhteydessä huoltajaan ja tehdään pedagoginen arvio.
4. Tehostettua tukea varten pedagoginen arvio käsitellään moniammatillisessa tiimissä huoltajan suostumuksella.
5. Jos tehostettu tuki ei riitä oppimistavoitteiden saavuttamiseen, haetaan oppilaalle huoltajan suostumuksella erityisen tuen määräaikaista päätöstä.
6. Mikäli oppilas ei erityisestä tuesta huolimatta suoriudu ydinsisältöihin liittyvistä tavoitteista hyväksytysti, voidaan oppiaineen oppimäärä yksilöllistää. Laaditaan monialaisesti pedagoginen selvitys (esitellään perusteet yksilöllistämiseksi), josta aluepäällikkö tekee hallinnollisen päätöksen. HOJKS:n yhteydessä selvitetään oppilaan osaamisen taso, tavoitteet ja määritellään arviointimuodot.

7.2. Yleinen tuki

Jokaisella oppilaalla on oikeus saada ohjausta ja tukea oppimiseen. Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Yleinen tuki järjestetään suunnitelmallisesti oppilaan edistymistä seuraten hänen omassa opetusryhmässään työjärjestykseen kuuluvien oppituntien aikana tai oppituntien ulkopuolella. Tuki suunnitellaan ja järjestetään yhteistyössä oppilaan, huoltajien, opettajien ja tarvittaessa muun henkilöstön kanssa. Opetuksessa käytetään monipuolisia opetusmenetelmiä, -materiaaleja ja oppimisympäristöjä ja opetusta eriytetään. Yleisen tuen tukimuotoja ovat mm. kodin ja koulun yhteistyö, tukiopetus ja avustajapalvelut. Lisäksi osa-aikainen erityisopetus ja esim. eriytetty läksyt voivat olla osa yleistä tukea. Oppilas saa tarvittaessa tukiopetusta, osa-aikaista erityisopetusta tai oppilashuollollista tukea.

Osana yleistä tukea oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma. Oppimissuunnitelma tulee kuitenkin laatia, mikäli oppilaan tarvitsema tuki on hyvin säännöllistä ja kohdennettua. Suunnitelman laatimisesta vastaa luokanopettaja. Tarvittaessa oppimissuunnitelman laatimiseen voi osallistua myös monialaisen työryhmän jäseniä. Oppimissuunnitelma laaditaan syyslukukaudella ja arvioidaan keväällä. Yleisen tuen oppimissuunnitelmaa hyödynnetään arvioitaessa tehostetun tuen tarvetta ja laadittaessa pedagogista arviota.

7.3. Tehostettu tuki

Tehostetun tuen aloittaminen perustuu oppilaan opettajan/opettajien laatimaan pedagogiseen arvioon, jossa kuvataan oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin kokonaistilanne koulun, oppilaan sekä huoltajien näkökulmista. Tehostettuun tukeen siirtyminen käsitellään pedagogiseen arvioon perustuen moniammatillisessa tiimissä. Yhteistyö oppilaan ja huoltajien kanssa on tärkeää sekä tarpeiden selvittämisen että tuen suunnittelunkannalta.

Tehostetun tuen toteuttamiseksi laaditaan oppimissuunnitelma, jossa kuvataan oppilaan tarvitsema pedagoginen tuki ja sen järjestäminen. Suunnitelma päivitetään ja sen toteutumista arvioidaan kerran lukuvuodessa tai aina tuen tarpeen muuttuessa, oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Oppimissuunnitelma voidaan laatia missä tahansa vaiheessa lukuvuotta.

Tehostettu tuki toteutetaan esimerkiksi osa-aikaisena erityisopetuksena, opintojen yksilöllisenä ohjauksena ja kodin kanssa tehtävänä yhteistyönä.

Oppimissuunnitelmassa voidaan määritellä opiskelun erityiset painoalueet yhdessä tai useammassa oppiaineessa. Tavoitteena on auttaa oppilasta saavuttamaan opinnoissa etenemisen kannalta oppiaineen keskeiset sisällöt ja samalla vahvistaa oppimaan oppimisen taitoja. Erityiset painoalueet muodostetaan oppilaan oman vuosiluokan kaikkein keskeisimmistä sisällöistä.

Tehostetun tuen toteutumisen arvioinnissa otetaan kantaa tukimuotojen sopivuuteen ja oppilaan tarvitseman tuen tasoon jatkossa. Oppilas voi siirtyä takaisin yleiseen tukeen, jatkaa tehostetussa tuessa samoilla tai muunnelluilla tukitoimilla, tai siirtyä erityiseen tukeen. Palattaessa tehostetusta tuesta takaisin yleiseen tukeen laaditaan pedagoginen arvio moniammatillisessa yhteistyössä.

7.4. Erityinen tuki

Erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joiden oppimisen tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityinen tuki muodostuu erityisen tuen määräaikaiseen päätökseen perustuvasta erityisopetuksesta sekä muista tukimuodoista. Erityinen tuki järjestetään Hiekkaharjun koulussa erilaisin joustavin järjestelyin tai erityisryhmässä. Näitä järjestelyjä voivat olla samanaikaisopetus, integraatioryhmät ja osittainen/ kokoaikainen pienryhmäopetus.

Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä opetuksen järjestäjän on kuultava oppilasta ja tämän huoltajaa sekä tehtävä oppilaasta pedagoginen selvitys, josta selviää oppilaalle annettu tehostettu tuki ja suunnitelma siitä, millaisilla pedagogisilla, oppimisympäristöön liittyvillä, oppilashuollollisilla tai muilla tukijärjestelyillä oppilasta tulisi tukea. Pedagogisen selvityksen laatii oppilaan opettaja(t) yhteistyössä erityisopettajan kanssa. Selvitys käsitellään moniammatillisesti tarvittavien oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa.

Pedagogista selvitystä täydennetään tarvittaessa psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnolla tai vastaavalla sosiaalisella selvityksellä. Erityisen tuen valmistelusta ja siihen liittyvästä oppilaan ja huoltajan kuulemisesta vastaa rehtori. Lisäksi pedagoginen selvitys tehdään erityistä tukea saaville oppilaille aina 2. luokalla ja yläkouluun siirryttäessä. Ennen oppivelvollisuuden alkamista tehtävä erityisen tuen päätös ei edellytä pedagogista selvitystä eikä aiempaa tehostetun tuen antamista, vaan voi perustua psykologiseen tai lääketieteelliseen arvioon. Päätöksen tekee perusopetuksen johtosäännön määrittelemä viranhaltija.

Erityisen tuen päätöksen tekee perusopetuksen aluepäällikkö. Erityisen tuen päätöksen saaneelle oppilaalle laaditaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). HOJKS laaditaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun erityisen tuen päätös on saapunut koululle. HOJKSiin kirjataan oppilaan koulunkäyntiin liittyvä tavoitesuunnitelma sekä suunnitelma tarvittavista tukitoimista. Oppilaan opettajat laativat suunnitelman yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa sekä tarvittavilta osin monialaisena yhteistyönä oppilasta hoitavien tahojen kanssa. HOJKS:n lukuvuosittaiset tavoitteet laaditaan lukukauden alussa ja niiden toteutumista arvioidaan kevätlukukaudella.

Mikäli oppilas ei tuesta huolimatta suoriudu ydinsisältöihin liittyvistä tavoitteista hyväksytysti, voidaan oppiaineen oppimäärä yksilöllistää. Pedagoginen selvitys laaditaan monialaisesti ja yksilöllistämisestä tekee hallinnollisen päätöksen aluepäällikkö.

Mikäli todetaan, että erityinen tuki ei ole enää tarpeen, tehdään tuen lopettamisesta viranhaltijapäätös, joka perustuu moniammatillisesti käsiteltyyn pedagogiseen selvitykseen ja oppilaan ja huoltajan kuulemiseen. Oppilas siirtyy tällöin tehostettuun tukeen.

Luku 9 Kieleen ja kulttuuriin liittyvät erityiskysymykset

9.1. Kielitietoinen toimintakulttuuri Hiekkaharjun koulussa

Kielitietoinen toimintakulttuuri näkyy Hiekkaharjun koulun opetuksessa oppilaan ikätason ja kielitaustan huomioimisena. Toimintakulttuurin kehitystä seurataan keskustelemalla, refleктоimalla ja oppilaan itsearvioinnin tuomalla palautteella. Kodin ja koulun viestintä on selkeää sekä asiallista. Koulun yhteisissä tilaisuuksissa huomioidaan eri kulttuuritaustat ja eri-ikäiset oppijat. Koko kouluyhteisössä korostetaan tilanteeseen sopivan kielenkäytön sekä ystävällisen vuorovaikutuksen ja monipuolisten sosiaalisten taitojen merkitystä.

Opettaja puhuu selkeää yleiskieltä oppilaille ja avaa opetuksessaan erilaisia termejä ja niiden merkityksiä oppilaille. Erilaisissa tilanteissa (esim. tekstiviestit, puhe ystävien kanssa, opetustilanne) käytetään erilaista kieltä ja kielen oikeaa käyttöä ohjeistetaan oppilaille. Oppilaille opetetaan monilukutaitoa huomioiden kunkin oppiaineen kielikäytänteet ja tekstimaailmat. Oppilaat harjoittelevat kaikissa oppiaineissa ikätasoon sopivien erilaisten tekstien lukemista, erittelyä ja tuottamista sekä kuvien tulkintaa.

Oppilaita kannustetaan oman äidinkielen opiskeluun ja tuetaan erikielisten oppilaiden sopeutumista. Kielten osaaminen nähdään hienona ja positiivisena taitona. Kotikielenään muuta kuin suomea puhuvat oppilaat huomioidaan luokassa selkeyttämällä puhekieltä ja varmistamalla ymmärrystä. Apuna voidaan käyttää esimerkiksi elekieltä ja kuvia.

9.2. Valmistavan luokan oppilaiden integroiminen

Oppilaan integroiminen yleisopetuksen opetusryhmiin aloitetaan jo valmistavan opetuksen aikana. Oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma, johon kirjataan oppilaan oma yksilöllinen oppimispolku, huoltajien kanssa tehty yhteistyö ja mahdollinen tulkkien tarve. Oppimissuunnitelmaa päivitetään vähintään vuoden ajan oppilaan siirryttyä perusopetukseen. Opetuksessa käytetään erilaisia tukitoimia. Opetusta eriytetään oppilaan tarpeiden mukaan ja tarvittaessa annetaan ennakoivaa tukiovetusta. Valmistavan oppilaat osallistuvat myös suomi toisena kielenä -opetukseen.

Valmistavan luokan oppilaat siirtyvät pääsääntöisesti yleisopetuksen piiriin taide- ja taitoaineiden kautta. Integrointia voidaan toteuttaa myös muissa oppiaineissa, mikäli oppilaan taitotaso aineessa on hyvä. Hiekkaharjussa oppilaat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan englannintunneille heti alusta lähtien. Oppilailla on tarvittaessa avustaja mukanaan.

Kun oppilas on saavuttanut riittävät perusvalmiudet, hänet integroidaan kokonaan siihen yleisopetuksen luokkaan, jossa hän on käynyt tutustumassa. Valmistava opetusjakso kestää vuoden. Hiekkaharjuun jäävät oppilaat siirtyvät niihin luokkiin, joissa kävivät integraatiotunneilla.

